Vintermøde om jord- og grundvandsforurening 8. - 9. marts 2016

Program

Tirsdag 8. marts 2016

09.00 – 09.50	Vingsted Hotel- og Konferencecenter, Bredsten v/Vejle Ankomst, registrering, kaffe/the, morgenbuffet			
09.50 – 10.00	**I restauranten** Velkomst *Områdechef, civilingeniør Ida Holm Olesen, formand for ATV Jord og Grundvand og civilingeniør, ph.d. Nina Tuxen, næstformand for ATV Jord og Grundvand*			
10.00 – 10.30	Om Danmarks Naturfredningsforenings arbejde for at fremme miljøet *v/ Ella Maria Bisschop-Larsen, Præsident for Danmarks Naturfredningsforening* Diskussion			
10.30 – 10.35	**Fordeling til sessionerne**			
	Spor 1	**Spor 2**	**Spor 3**	**Spor 4**
Lokale	**Auditorium**	**Lokale 4**	**Centersal**	**Lokale 5/6**
Modul 1	**Rundt om LAR** **Fokus på nedsivningsløsninger**	**Undersøgelser og modellering af grundvandsforurening i kalkmagasiner**	**Undersøgelsesfasen**	**Metanreduktion med Biocovers – status og erfaringer**
10.35 – 11.00	**Workshop 1 (*kl. 10.35-14.25*)** *Arr.: Civilingeniør Pernille Palstrøm og civilingeniør, ph.d. Thomas H. Larsen, Orbicon*	**Fagsession 1 (*kl. 10.35-12.00*)** *Arr.: Professor Philip J. Binning, DTU Miljø, specialkonsulent, civ.ing. Niels Døssing Overheu, Region Hovedstaden* Regionernes udfordring med kalkmagasiner *Specialkonsulent, civ.ing. Niels Døssing Overheu, Region H*	*Ordstyrer: Miljøingeniør Nanna Muchitsch, DMR* Fuldskala sammenligning af forskellige feltmetoder til fluxbestemmelse i forurenet grundvand *Civilingeniør Henriette Kerrn-Jespersen, Region Hovedstaden*	**Fagsession 2 (*kl. 10.35-14.25*)** *Arr.: Chefkonsulent Dorte Harrekilde, afdelingsleder, civ.ing., ph.d. Mette Christophersen, Rambøll,* Overblik over målemetoder til bestemmelse af metanemission fra deponier *Lektor Charlotte Scheutz, DTU Miljø*
11.00 – 11.25	Se separat program *Husk forhåndstilmelding*	Geologiske undersøgelser af kalkmagasiner *Projektdirektør John Bastrup og projektleder Magnus Rohde, GEO*	Forurening i et internationalt naturbeskyttelsesområde (Knopper Enge, Harboøre Tange) *Civilingeniør, ph.d. Lars Bennedsen, Rambøll*	Sporgasmetoden – erfaringer og usikkerheder *Projektleder Jacob Mønster, Force Technology*
11.25 – 11.50		Forureningsundersøgelser i kalkmagasiner *Lektor Mette Broholm, DTU Miljø*	Betydningen af en dybtgående hydrogeologisk forståelse ved afgrænsningen af en omfattende og stærkt dykkende MtBE fane *Seniorgeolog Lars Chr. Larsen, Orbicon*	Kortlægning af metanemission fra affaldsdeponier og lossepladser forud for etablering af biocovers – erfaringer og udfordringer *Civilingeniør Malene Front, NIRAS*
11.50 – 12.00		Modellering af stoftransport i kalkmagasiner *Professor Philip J. Binning, DTU Miljø* + se separat program	Diskussion	Erfaringer fra etablering af biocover på Klintholm *Senior konsulent Per Haugsted Petersen, Rambøll* + se separat program
12.00 – 13.00	Frokost i restauranten			

Vintermøde om jord- og grundvandsforurening 8. – 9. marts 2016

Program **Tirsdag 8. marts 2016**

	Spor 1	**Spor 2**	**Spor 3**	**Spor 4**
Lokale	**Auditorium**	**Lokale 4**	**Centersal**	**Lokale 5/6**
<u>Modul 2</u> 13.00 – 13.25 13.25 – 13.50 13.50 – 14.15 14.15 – 14.25	**Rundt om LAR** **Fokus på nedsivningsløsninger** **Workshop 1 - fortsat**	**Grundvandskøling og –varme i Danmark** **Fagsession 3 (*kl. 13.00-16.15*)** *Arr.: Market Director Jan Stæhr, COWI* Den lovgivningsmæssige ramme for udnyttelse af energi fra grundvand i Danmark *Civilingeniør Anne Christine Duer, Naturstyrelsen* Storskalaenergiudnyttelse af grundvandet eksemplificeret ved den nye by Vinge *Civilingeniør Jesper Damgaard, COWI, og civilingeniør Dani Mikkelsen, Frederikssund Kommune* Grundvandskøling i Skive kommune – sagsbehandling og udfordringer *Geolog Henrik Bang-Andersen, Skive Kommune* Multiforsyningens rolle, muligheder og fokusering drevet af kundeværdi, forretning og miljø *Anlægschef Anders Møller Hansen, Frederiksberg Forsyning* Opsamling og spørgsmål + se separat program	**Niveauspecifik prøvetagning** *Ordstyrer: Udviklings- og projektleder, ph.d. Per Loll, DMR* Erfaringer med karakterisering af meget omfattende PCE/TCE forurening ved brug af multi level samplere (CMT) og kerneprøver *Ekspertisechef Anders G. Christensen, NIRAS* Erfaringer med niveauspecifik vandprøvetagning – forskellige metoders fordele/ulemper og datakvalitet *Civilingeniør Mads Georg Møller, Orbicon* Geofysisk borehulslogging – overblik og beskrivelse af forskellige loggingmetoder *Projektleder, geofysiker Remi Chalmas, GEO* Diskussion	**Metanreduktion med Biocovers – status og erfaringer** **Fagsession 2 - fortsat** Monitering af metanemission, vedligeholdelse af biocover og forventninger til stopkriterier *Lektor Charlotte Scheutz, DTU Miljø* Biocover-ordningen – status, vejledning og udfordringer *Civilingeniør Katrine Smith, Miljøstyrelsen* Screening af regionernes lossepladser for lokaliteter, som er egnede til Biocover *Konsulent Nanna Isbak Thomsen, Regionernes Videncenter for Miljø og Ressourcer* Paneldiskussion + se separat program
14.25 – 14.50	Pause			

Vintermøde om jord- og grundvandsforurening 8. – 9. marts 2016

Program **Tirsdag 8. marts 2016**

	Spor 1	**Spor 2**	**Spor 3**	**Spor 4**
Lokale	**Auditorium**	**Lokale 4**	**Centersal**	**Lokale 5/6**
Modul 3	**3 gode foredrag** *Ordstyrer: Chefkonsulent Ulla Lyngs Ladekarl, NIRAS*	**Grundvandskøling og –varme i Danmark** **Fagsession 3 - fortsat** *Arr.: Market Director Jan Stæhr, COWI*	**Risikovurdering** *Ordstyrer: Innovation Director Camilla Maymann Christiansen, GEO*	**Basistilstandsrapporten** **Status og erfaringer – hvordan ser kommunerne på opgaven?**
14.50 – 15.15	Er vores vandindvinding bæredygtig? Hvad kan vi tilladeos at indvinde i fremtiden? *Civilingeniør Mette Gram, HOFOR A/S*	Behov for masterplanlægning - erfaringer fra forundersøgelser til færdige anlæg *Team Manager Lars Hjortshøj Jacobsen, Subsurface Energy, GEO*	GrundRisk - et nyt koncept for risikovurdering af grundvandstruende jordforureninger *Professor Poul L. Bjerg. DTU Miljø*	**Workshop 2 (*kl. 14.50–16.15*)** *Arr.: Seniorchefkonsulent Hans Bengtsson og civilingeniør Bertil Carlson, Rambøll*
15.15 – 15.40	Konsekvenser for grundvandskvaliteten ved råstofindvinding under grundvandsspejlet *Civilingeniør, ph.d. Niels Peter Arildskov, COWI*	ATES i fjernvarmeforsyningen *Driftsleder Charles W. Hansen, Bjerringbro Varmeværk A.m.b.a*	GrundRisk – ny beregningsmodel til risikovurdering af grundvandstruende forureninger *Videnskabelig assistent Louise Rosenberg, DTU Miljø*	**Se separat program** *Husk forhåndstilmelding*
15.40 – 16.05	Valg af klimatilpasningstiltag – avanceret modellering kontra screening *Teamleder klimatilpasning Jan Jeppesen, ALECTIA*	Indtænkning af ATES i fremtidens energisystem *Chefkonsulent John Flørning, Rambøll* ATES i Danmark – status og perspektiver *Civilingeniør, adm.direktør Stig Niemi Sørensen, EnOpsol*	Risikovurdering – flere metoder, samme resultat *Civilingeniør, ph.d. Thomas H. Larsen, Orbicon*	
16.05 – 16.15	Diskussion	+ se separat program	Diskussion	
16.15 – 18.00	Sportsaktiviteter for alle interesserede Skydning (husk tilmelding på liste i foyer ved ATV JogG's stand), hockey, fitness, bordtennis, badminton, volleyball, løbetur			
18.30 – 19.00	**Centersal** Fælles session			
19.00	**Restaurant** Middag og dans			

Vintermøde om jord- og grundvandsforurening 8. – 9. marts 2016

Program **Onsdag 9. marts 2016**

09.00 – 10.10	**Centersal** Fælles session **Dansk miljøteknologi i udlandet** *Ordstyrer: Chefrådgiver Christan Andersen, Regionernes Videncenter for Miljø og Ressourdcer* Erfaringer fra de sidste 10 års eksportsatsning på vandområdet *Vicedirektør Bjørn Kaare Jensen, GEUS, formand for DWF* En perspektivering af vores arbejde - Kortlægning af forurenede grunde i Indien *Chief Specialist, civilingeniør Torben Højbjerg Jørgensen, COWI*			
10.10 – 10.35	Pause			
	Spor 1	**Spor 2**	**Spor 3**	**Spor 4**
Lokale	**Auditorium**	**Lokale 4**	**Centersal**	**Lokale 5/6**
Modul 4 10.35 – 11.00 11.00 – 11.25 11.25 – 11.50 11.50 – 12.00	**Administration og beskyttelse af grundvandet** *Ordstyrer: Civilingeniør Mette Skougaard, Egedal Kommune* Status og vurdering af anvendte virkemidler til grundvandsbeskyttelse i perioden 2000-2015 *Afsnitsleder, civilingeniør Per Grønvald, Aalborg Forsyning, Vand A/S* Hvad er det egentlig OSD afgrænser? *Geolog, ph.d. Allan Pratt, Helsingør Kommune* Udfordringer ved samling af 6 hydrostratigrafiske modeller til én samlet model for Favrskov Kommune, hvordan og hvorfor? *Geolog Stine Rasmussen Favrskov Kommune og geolog Lærke Andersen, Orbicon* Diskussion	**Blødgøring af drikkevand (67)** **Fagsession 4 (*kl. 10.35 – 12.00*)** *Arr.: Geolog Bo Vægter, Aarhus Vand* Den tekniske del – de forskellige metoder *Chefingeniør Peter Borch Nielsen, Krüger* Samfundsøkonomisk vurdering af blødgøring af vand på vandværkerne *Seniorspecialist Lizzi Andersen, COWI* Erfaringer og processen med implementering af pelletmetoden til blødgøring *Vandkvalitetsspecialist Laure Lopato, HOFOR* Fordele og ulempr ved at blødgøre drikkevand på Nordvands vandværker *Chef for vand Bo Lindhardt, Nordvand* Opsamling og spørgsmål + se separat program	**PFAS** *Ordstyrer: Konsulent Nanna Isbak Thomsen, Regionernes Videncenter for Miljø og Ressourcer* Analyse og karakteristika for PFAS *Seniorforsker Rossana Bossi, Institut for Miljøvidenskab, AU* Truer PFAS vores grundvandsressource? En screening af Forsvarets arealer *Projektleder, civilingeniør Jette Kjøge Olsen, NIRAS, og cand.scient., geolog Anne Mette Lindof, Forsvarsm. Ejendomsstyrelse* Screeningsundersøgelser af PFAS i grundvandet ved 5 risikobrancher *Civilingeniør Rikke Vinten Howitz, Region Hovedstaden* Diskussion	**Innovation** **– hvordan bliver vi bedre? Eksemplificeret ved indeklimaprojekter** **Workshop 3 (*10.35 – 12.00*)** *Arr.: Civilingeniør Tage V. Bote, geolog Lone T. Karlby, COWI, og seniorkonsulent Christian Andersen, Danske Regioner* Se separat program *Husk forhåndstilmelding*
12.00 – 13.00	Frokost			

Vintermøde om jord- og grundvandsforurening 8. – 9. marts 2016

Program **Onsdag 9. marts 2016**

	Spor 1	**Spor 2**	**Spor 3**	**Spor 4**
Lokale	**Auditorium**	**Lokale 4**	**Centersal**	**Lokale 5/6**
<u>Modul 5</u>	**Samarbejde mellem aktører på pesticidområdet – med fokus på pesticidpunktkilder (37)**	**Det urbane vandkredsløb – hvordan kan vi modellere og håndtere det? (23)**	**Afværge**	**Overfladevand og jordforurening**
	Workshop 4 (*kl. 13.00–16.00*) *Arr.: Seniorprojektleder, civilingeniør Sandra Roost, Orbicon, og AC-tekniker Katrine Hauge Smith, Miljøstyrelsen*	**Fagsession 5 (*kl. 13.00 – 16.00*)** *Arr.: Geolog, seniorprojektleder Tom Martlev Pallesen, I●GIS*	*Ordstyrer: Miljøingeniør Eline Begtrup Weeth, COWI*	**Fagsession 6 (*kl. 13.00 – 16.00*)** *Arr.: Civilingeniør, ph.d. Sanne Skov Nielsen, Orbicon*
13.00 – 13.25	Se separat program	Interaktion mellem overfladevand og grundvand i Odense Kommune *Geolog Johan Linderberg, Odense Kommune*	Fuldskala stimuleret reduktiv dechlorering i kombination med direkte injektion af nulvalent nanojern *Projektleder Anne G. Hindrichsen, GEO*	Regionernes erfaringer med risikovurdering over for overfladevand, f.eks. i forbindelse med §8 og regionens egne undersøgelser *Civilingeniør Kristian D. Raun, Region Syddanmark*
13.25 – 13.50	*Husk forhåndstilmelding*	Kortlægning af byområder. Udfordringer og muligheder. Eksempler fra DK og EU COST projekt *Hydrogeolog Susie Mielby, GEUS*	Mobilisering af olie med surfactanter - Erfaringer med monitering og dokumentation under og efter fuldskala in-situ oprensning af kildeområde *Civilingeniør Søren Rygaard Lenschow, NIRAS*	Arbejdet med at optimere screeningen af jordforureninger *Civilingeniør Jens Aabling, Jord og Affald, Miljøstyrelsen*
13.50 – 14.15		Dataindsamling i byområder – det muliges kunst ved overfladenær detailkortlægning. Geofysiske metoder og infiltrationsforsøg *Geofysiker Peter Thomsen, Rambøll*	Erfaringer og resultater fra afværgetest af stimuleret aerob nedbrydning af en pesticidpunktkilde i Skelstofte *Civilingeniør, ph.d. Katerina Tsitonaki, Orbicon*	Test af Miljøstyrelsens screeningsværktøj – En landsdækkende undersøgelse fra 2015 af chlorerede opløsningsmidler i 28 vandløb *Civilingeniør Helle Overgaard, Region Hovedstaden*
14.15 – 14.25		Diskussion	Diskussion	Diskussion
		+ se separat program		+ se separat program
14.25 – 14.35	Pause			

Vintermøde om jord- og grundvandsforurening 8. – 9. marts 2016

Program

Onsdag 9. marts 2016

	Spor 1	**Spor 2**	**Spor 3**	**Spor 4**
Lokale	**Auditorium**	**Lokale 4**	**Centersal**	**Lokale 5/6**
Modul 6	**Samarbejde mellem aktører på pesticidområdet – med fokus på pesticidpunktkilder**	**Det urbane vandkredsløb, hvordan kan vi modellere og håndtere det?**	**Indeklima**	**Overfladevand og jordforure-ning**
	Workshop 4 - fortsat *Arr.: Seniorprojektleder, civilingeniør Sandra Roost, Orbicon, og AC-tekniker Katrine Hauge Smith, Miljøstyrelsen*	**Fagsession 5 - fortsat** *Arr.: Geolog, seniorprojektleder Tom Martlev Pallesen, I•GIS*	*Ordstyrer: Civilingeniør Arne Rokkjær, Region Hovedstaden*	**Fagession 6** - **fortsat** Velkommen tilbage til fagsessionen *Civilingeniør Kristian D. Raun, Region Syddanmark*
14.35 – 15.00		Detaljeret geologisk modellering i byområder med særligt fokus på det antropogene lag *Geolog, seniorprojektleder Tom Martlev Pallesen, I•GIS*	Byfornyelsesloven og indeklimaproble-mer *Specialistadvokat (L) Jacob Brandt, Bech-Bruun Advokatfirma*	Tidslige variationer i vandføring, forureningsflux og koncentrationer af klorerede opløsningsmidler i Grindsted Å *Professor Poul L. Bjerg, DTU Miljø*
15.00 – 15.25		LAR og urban-hydrologiske model-beregninger i Skibshuskvarteret *Teamleder klimatilpasning Jan Jeppesen, ALECTIA*	CFD-simulering af passiv compartment-ventilering som indeklimaafværge *Civilingeniør, specialist Bjarke N. Hoffmark, COWI*	Feltundersøgelser og risikovurdering af klorerede opløsningsmidler i vandløb – med udgangspunkt i 5 undersøgte lokaliteter fra 2015 *Civilingeniør, ph.d. Sanne Skov Nielsen, Orbicon*
15.25 – 15.50		Det urbane vandkredsløb – eksempler på udfordringer og håndteringer i Aarhus Kommune *Geolog Klaus Petersen, Aarhus Kommune*	Metoder til kloakmåling – hjælp til vur-dering af spredningsvej for forurening til indeklima *Teamchef Louise Skytte Clausen, NIRAS*	Shell Havneterminal i Fredericia – risikovurdering over for overflade-vand, en case story *Sektionsleder, cand. scient. Anne Krag, COWI*
15.50 – 16.00		Afslutning af fagsession + se separat program	Diskussion	Diskussion og afslutning

Faglig tilrettelæggelse af Vintermøde 2016
Chefkonsulent, civilingeniør, ph.d. Nina Tuxen, Region Hovedstaden, nina.tuxen@regionh.dk
Teamleder, civilingeniør, ph.d. Liselotte Clausen, Krüger A/S, llc@kruger.dk
Civilingeniør, HD Ole Kiilerich, Miljøstyrelsen, oki@mst.dk
Civilingeniør, ph.d. Kirsten Rügge, COWI A/S, kiru@cowi.dk
Projektleder, hydrogeolog Carsten Vejergang, Aarhus Vand A/S, chc@aarhusvand.dk

Administration og praktisk tilrettelæggelse
Sekretariatsleder Lisbeth Verner, ATV Jord og Grundvand, atvlv@env.dtu.dk

Ændringer kan forekomme

Marts 2016